

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6CoP/21/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5120205949
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Urbanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5120205949.2

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Urbanovej a členov Mgr. Andreja Kekelyho a JUDr. Vladimíra Topoľančíka, v právnej veci navrhovateľky: Ing. Q. J., XX.XX.XXXX, bytom K. XX/XX, XXX XX J., zastúpenej JUDr. Lukášom Bútorom, advokátom, s miestom výkonu činnosti Z. E. XX, XXX XX J., proti povinným z výživného (odporcom): 1/ Ing. Z. J., PhD., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XXX/X, XXX XX P., zastúpenej spoločnosťou: Advokátska kancelária JUDr. Jozef Plačko s.r.o., so sídlom Námestie Andreja Hlinku 29/34, 917 01 Považská Bystrica, IČO: 47 241 411, 2/ Z. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. XX, XXX XX J., 3/ Mgr. V. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XXX, XXX XX Z. Z., zastúpenému spoločnosťou: Advokátska kancelária JUDr. Milan Chovanec s.r.o., so sídlom Vojtecha Tvrdeho 17, 010 01 Žilina, IČO: 36 436 640, o výživné na invalidnú matku, o odvolaní navrhovateľky proti uzneseniu Okresného súdu Žilina č. k. 17Pc/9/2020-148 zo dňa 4. apríla 2022, takto

rozhodol:

Uznesenie Okresného súdu Žilina č. k. 17Pc/9/2020-148 zo dňa 4. apríla 2022 potvrdzuje.

Navrhovateľka je povinná nahradiť povinnej z výživného (odporkyňa v rade 1/) trovy odvolacieho konania v sume 234,08 eur na účet jej právneho zástupcu do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením okresný priznal povinnej z výživného v rade 1/ (ďalej „odporkyňa v rade 1/“) proti navrhovateľke nárok na náhradu trov prvoinštančného aj odvolacieho konania (výroky I. a II.). Zároveň navrhovateľke uložil povinnosť nahradiť odporkyňa v rade 1/ trovy konania v sume 780,82 eur titulom náhrady trov právneho zastúpenia, a to k rukám zvoleného zástupcu odporkyne v rade 1/, v lehote do troch dní

od právoplatnosti uznesenia (výrok III.).

2. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že z dôvodu späťvzatia návrhu navrhovateľkou súd prvej inštancie uznesením č. k. 17Pc/9/2020-107 zo dňa 18.03.2021 konanie, začaté na základe návrhu navrhovateľky doručeného súdu dňa 20.05.2020, zastavil (výrok I.). O trovách konania rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov ich náhradu nepriznal (výrok II.). Proti tomuto uzneseniu podala odvolanie odporkyňa v rade 1/, na základe ktorého Krajský súd v Žiline uznesením sp. zn. 6Cop/29/2021 zo dňa 30.06.2021 toto rozhodnutie okresného súdu vo výroku II. o trovách konania vo vzťahu odporkyne v rade 1/ zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Po opätovnom posúdení otázky trov konania medzi navrhovateľkou a odporkyňou v rade 1/ súd prvej inštancie viazaný právnym záverom odvolacieho súdu dospel k záveru o potrebe rozhodnutia o trovách konania podľa § 55 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej „CMP“), v zmysle ktorého vo výnimočných prípadoch je s prihliadnutím na okolnosti prípadu spravodlivé nárok na náhradu trov konania niektorému z účastníkov mimosporového konania priznať. Pri opätovnom posudzovaní konajúci súd preskúmal dôvody späťvzatia návrhu navrhovateľkou v ňom uvedené, ako aj argumentáciu odporkyne v rade 1/ prezentovanú v podaniach doručených súdu dňa 17.02.2021 a dňa

24.03.2021 a dospel k záveru, že vzhľadom na okolnosti prípadu je dôvodné a spravodlivé výnimočne priznať odporkyni v rade 1/ proti navrhovateľke náhradu trov konania. Dôvodom späťvzatia návrhu navrhovateľkou bolo totiž iba strohé tvrdenie o tom, že vzhľadom na postoj odporcov v ich vyjadreniach k návrhu na začatie konania navrhovateľka nemá kvôli svojmu zdravotnému stavu a psychickej náročnosti sporu silu pokračovať v konaní, aj napriek skutočnosti, že svoj návrh považuje za dôvodný. Podstatným dôvodom, vyplývajúcim z tvrdení odporkyne v rade 1/ produkovaných v konaní, pre ktorý je podľa názoru okresného súdu spravodlivé priznať odporkyni v rade 1/ proti navrhovateľke náhradu trov konania, je ten, že bola to práve navrhovateľka, ktorá aj napriek svojej vedomosti o veľkej pravdepodobnosti neúspechu v konaní sa podaným návrhom rozhodla iniciovať súdne konanie a následne zobrala tento svoj návrh na začatie konania z vlastnej vôle späť, čím procesne zavinila zastavenie konania a zákonite aj vznik trov konania na strane odporkyne v rade 1/. Z uvedených dôvodov okresný súd priznal odporkyni v rade 1/ voči navrhovateľke nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v plnom rozsahu v sume uvedenej vo výrokovej časti svojho rozhodnutia (výrok I.).

4. Súčasne prvoinštančný súd rozhodoval aj o trovách odvolacieho konania vedeného na Krajskom súde v Žiline pod sp. zn. 6CoP/29/2021. Konštatoval, že v rámci uvedeného odvolacieho konania bola odporkyňa v rade 1/ úspešná (odvolací súd jej odvolaniu vyhovel), na základe čoho jej podľa § 55 CMP v spojení s § 396 ods. 1 a 3 CSP priznal voči navrhovateľke nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu vyčíslený vo výrokovej časti svojho rozhodnutia (výrok II.).

5. O výške trov konania rozhodoval súd prvej inštancie podľa § 58 CMP, pričom vychádzal z odporkyňou v rade 1/ uplatnených trov konania titulom náhrady trov právneho zastúpenia. Celkovo súd priznal odporkyni v rade 1/ voči navrhovateľke trovy právneho zastúpenia v rozsahu vykonaných štyroch úkonov právnej služby v zmysle § 13a, § 10 ods. 3 a § 16 ods. 3 vyhlášky ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z. z. v celkovej výške 780,82 eur za úkony:

a) prevzatie a príprava zastúpenia, vrátane prvej porady s klientom podľa splnomocnenia zo dňa 23.11.2020 podľa § 13a ods. 1 písm. a), v spojitosti s § 10 ods. 3 vyhl. odmena vo výške 210,81 eur + režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhl. vo výške 10,62 eur,

b) písomné podanie na súd vo veci samej - vyjadrenie k návrhu zo dňa 14.12.2020 podľa § 13a ods. 1 písm. c), v spojitosti s § 10 ods. 3 vyhl. odmena vo výške 210,81 eur + režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhl. vo výške 10,62 eur,

c) písomné podanie na súd vo veci samej - vyjadrenie a súhlas so späťvzatím návrhu podľa § 13a ods. 1 písm. c), v spojitosti s § 10 ods. 3 vyhl. odmena vo výške 210,81 eur + režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhl. vo výške 10,87 eur,

d) písomné podanie na súd - odvolanie proti uzneseniu zo dňa 24.04.2021 podľa § 13a ods. 2 písm. b), v spojitosti s § 10 ods. 3 vyhl. odmena vo výške 105,41 eur + režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhl. vo výške 10,87 eur.

6. Proti tomuto uzneseniu okresného súdu podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľka, ktorá sa domáhala jeho zrušenia a vrátenia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie; alternatívne sa domáhala jeho zmeny tak, že odvolací súd žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania neprizná.

7. Odvolateľka uviedla, že ňou podaný návrh vo veci bol dôvodný, avšak zo zdravotných dôvodov a pre psychickú náročnosť už v konaní nedokázala ďalej pokračovať, na základe čoho vzala svoj návrh späť. Zároveň navrhovateľka nepoprela narušený vzťah medzi ňou a odporkyňou v rade 1/ (resp. aj ostatnými deťmi - odporcami v rade 2/ a 3/), no podľa jej názoru len táto skutočnosť nie je sama o sebe dôvodom na zánik vyživovacej povinnosti dieťaťa k rodičovi. K narušeniu vzájomných vzťahov došlo však v dôsledku správania odporkyne v rade 1/, ku ktorej skutočnosti z dôvodu späťvzatia návrhu nebolo vykonané dokazovanie. Trestné oznámenia voči odporkyni rade 1/ bola navrhovateľka nútená podať v záujme ochrany svojho života a majetku. Navrhovateľka preto odmieta tvrdenia konajúceho súdu o tom, že by sa z jej strany jednalo o nebezpečné aktivity. Zároveň odvolateľka namietala tvrdenie súdu o tom, že aj napriek veľkej pravdepodobnosti neúspechu v konaní sa rozhodla iniciovať toto súdne konanie. Súd by sa totiž nemal vyjadrovať o vnútorných motívoch a vedomostiach navrhovateľky. Navrhovateľka si po vyjadreniach odporcov (osôb povinných výživou) uvedomila, že z dôvodu komplikovaných vzťahov by v tomto konaní vyvstala potreba rozsiahleho dokazovania. Svojím dispozitívnym úkonom tak ušetrila účastníkom konania finančné prostriedky, ktoré by bolo v súvislosti s týmto konaním potrebné vynaložiť. Hlavným dôvodom späťvzatia návrhu v súdnej veci boli však zdravotné problémy navrhovateľky. Z dôvodu stresu, v ktorom navrhovateľka neustále žila, začali sa u nej prejavovať psychické problémy, a preto sa rozhodla zobrať svoj návrh späť. V tejto súvislosti odvolateľka uviedla, že od 01.04.2022 do 22.04.2022 bola hospitalizovaná na

psychiatrii, o čom predložila v prílohe podaného odvolania prepúšťacu správu z nemocnice. Podľa názoru odvolateľky je sankčná funkcia náhrady trov konania obrazom sporového konania, ktorého charakter je súkromnoprávny, no nie je ju možné uplatňovať v mimosporových konaniach, kde prevažuje verejný záujem. Navrhovateľka zostala bez strechy nad hlavou, keď svoj byt prepísala na odporkyňu v rade 1/. Vzhľadom na špecifické okolnosti prípadu i vážny zdravotný stav navrhovateľky, ako aj devastačnú výšku trov konania pre jej osobu, by priznanie trov konania v prospech odporkyne v rade 1/ nebolo spravodlivé.

8. Odporkyňa v rade 1/ vo vyjadrení k odvolaniu navrhla uznesenie okresného súdu ako vecne správne potvrdiť.

9. Zdôraznila, že navrhovateľka v prevažnej miere len zopakovala svoje predchádzajúce irelevantné a fiktívne tvrdenia. Odporcovia v rade 1/ a 3/ však doručili súdu dôkazy, ktoré popierajú tvrdenia produkované navrhovateľkou v tomto konaní. Zároveň odporkyňa v rade 1/ bližšie konkretizovala prebiehajúce sporové konania voči jej osobe iniciované navrhovateľkou v období rokov 2019 až 2021, ako aj trestné oznámenia voči odporkyni v rade 1/ podané navrhovateľkou v rokoch 2019 až 2021, ktoré boli príslušnými orgánmi všetky buď odmietnuté, skončili zastavením trestného stíhania alebo odložením veci.

V rámci jedného z trestných konaní bola odporkyňa v rade 1/ vzatá do väzby, v ktorej strávila 5 mesiacov. Aj toto trestné konanie bolo neskôr zastavené a odstúpené na priestupkové konanie, ktoré bolo následne tiež zastavené. Navrhovateľka v rámci svojej aktivity opakovane podala sťažnosti voči právnomu zástupcovi odporkyne v rade 1/ na Slovenskú advokátsku komoru, ktoré boli po posúdení revíznou komisiou vyhodnotené ako nedôvodné. Ako v sporových, tak ani v trestných veciach iniciovaných navrhovateľkou voči odporkyni v rade 1/ nedošlo k žiadnemu meritórnemu rozhodnutiu v prospech navrhovateľky. Podľa názoru odporkyne v rade 1/ nie je konzistentné také správanie navrhovateľky, aby na jednej strane mohla dôveryhodne tvrdiť, že „nedokázala v spore pokračovať zo zdravotných dôvodov a „psychickej náročnosti“ a na strane druhej intenzívne iniciovala sporové či trestné konania. Podľa názoru odporkyne v rade 1/ zo strany navrhovateľky sa nejedná o výkon práva, ale jedná sa o obsesiu fixovanú na jej osobu tak, ako ju naznačujú znalecké posudky podané znalcami v trestnom konaní ČVS:ORP-361/1-VYS-ZA-2019. V danej súvislosti odporkyňa v rade 1/ dala do pozornosti dala aj informáciu z prepúšťacej správy navrhovateľky z psychiatrického oddelenia FN sP Žilina zo dňa 22.04.2022, v ktorej je okrem iného uvedené: „Prijatá v UPS pre stupňovanie porúch správania patickej motivácie, dominuje perzekučný blud centrovany na dcéru.“ Na podporu svojej argumentácie o irelevantných, fiktívnych a umelo vyprodukovaných tvrdeniach navrhovateľky odporkyňa v rade 1/ poukázala na odôvodnenie rozhodnutia vo veci vedenej medzi účastníkmi konania na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 46C/61/2020 zo dňa 06.10.2021, v teoretickej rovine odkázala aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 144/2010.

10. K odvolaniu sa vyjadril aj odporca v rade 2/, ktorý žiadal zrušenie napadnutého uznesenia, prejednanie veci a priznanie výživného navrhovateľke. Kroky odporcov v rade 1/ a 3/ smerujú k finančnej a spoločenskej likvidácii navrhovateľky. Na toto podanie však odvolací súd neprihliadal, keďže aktuálne už odporca v rade 2/ nie je účastníkom tohto konania.

11. Navrhovateľka v odvolacej replike poukázala na svoju argumentáciu produkovanú v podanom odvolaní. Zdôraznila, že v rámci tohto konania sa domáhala vyživovacej povinnosti voči svojim deťom v súlade s § 66 Zákona o rodine a nejedná sa o konanie v rozpore s dobrými mravmi tak, ako uvádza odporkyňa v rade 1/. Odporkyňou v rade 1/ označené civilné sporové či trestné konania nesúvisia s aktuálnym konaním o určenie výživného a celá jej argumentácia len odkláňa pozornosť od skutočnosti, že návrh na určenie výživného bol podaný dôvodne. Navrhovateľka ani s tvrdeniami odporkyne v rade 1/ o jej „psychickom a fyzickom zdraví“ z dôvodu iniciovania rôznych sporových a trestných konaní. V danej súvislosti navrhovateľka poukázala na svoj nepriaznivý zdravotný stav (najmä, že je osobou ŤZP a svoje psychické problémy). Zároveň odvolateľka poukázala na skutočnosť, že jej bol priznaný nárok na poskytnutie právnej pomoci z Centra právnej pomoci, pričom pri posudzovaní existencie nároku na ňu sa prihliada aj na otázku zrejmej bezúspešnosti sporu, ktorá v danom prípade nebola preukázaná.

12. V reakcii na vyjadrenie odporcu v rade 2/ navrhovateľka uviedla, že uznesenie o zastavení konania vo veci samej nebolo napadnuté opravným prostriedkom a nie je jej zrejmé, k čomu konkrétnemu sa odporca v rade 2/ vyjadruje. Na druhej strane prejavila pochopenie pre podanie odporcu v rade 2/, ktorý sa chcel k veci vyjadriť z dôvodu, že bol často svedkom sporov medzi ňou a odporkyňou v rade 1/.

13. Súdu bola doručená aj odvolacia duplika odporkyne v rade 1/, ktorá opätovne odkázala na svoje predchádzajúce tvrdenia a predložené listiny ako aj listiny a tvrdenia odporcu v rade 3/, preukazujúce u navrhovateľky znaky „nedôvodnej útočnej agresivity“ v rozpore s dobrými mravmi. Nie je úmyslom odporkyne v rade 1/ navrhovateľku akokoľvek diskreditovať, vykonáva len jej patriacu možnosť procesnej obrany v konaní. Zotrvala aj na svojom tvrdení, že navrhovateľka nie je odkázaná na jej pomoc, k čomu poukázala nielen v odvolacej duplike, ale aj v predchádzajúcich podaniach na viacero konkrétnych udalostí týkajúcich sa sebestačnosti navrhovateľky.

14. Ďalšie podania účastníkov konania v rámci odvolacieho konania neboli produkované.

15. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP) preskúmal uznesenie okresného súdu v rozsahu podľa § 65 CMP s tým, že odvolacími dôvodmi nie je viazaný (§ 66 CMP) a bez nariadenia pojednávania (postupom podľa § 219 ods. 3 CSP v spojení s § 378 ods. 1 CSP a § 385 ods. 1 CSP a contrario) v spojení s § 2 ods. 1 CMP uznesenie okresného súdu v celom rozsahu ako vecne správne potvrdil.

16. Krajský súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol v otázke trov konania a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ust. § 236 CSP. Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj krajský súd. Z uvedených dôvodov sa krajský súd v odvolacom konaní obmedzil iba na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP).

17. Odvolací súd v súvislosti s rozhodovaním o trovách konania v rámci „mimosporových“ konaní upravených zákonom č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok poukazuje na primárne aplikovaný spôsob rozhodovania o trovách konania podľa § 52 predmetného zákona, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Podľa ust. § 55 CMP však súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé. Materiálny korektív spravodlivého požadovania náhrady trov konania môže súd použiť vo všetkých typoch mimosporových konaní. Aplikácia ustanovenia § 55 CMP predstavuje výnimku zo všeobecného pravidla, a preto musí takáto výnimka byť náležite odôvodnená. Predpoklad, že je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé, musí súd vyhodnotiť z úradnej moci, za predpokladu, že si účastník konania alebo iná osoba uplatnila nárok na náhradu trov konania a nejde o konania vymenované v § 53 CMP. Ustanovenie § 55 CMP nie je možné považovať za predpis, ktorý by zakladal jeho voľnú možnosť aplikácie v zmysle svojvoľie súdu, ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú také výnimočné okolnosti, na ktoré je potrebné pri rozhodovaní o trovách výnimočne prihliadnúť. Pri hodnotení kritéria, že je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé, by nemal súd ako na jediné kritérium zohľadňovať osobné a majetkové pomery účastníkov. Relevantné by mali byť aj okolnosti prejednávanej veci. Tu je potrebné odlíšiť prípadné jednorazové obštrukcie, ktoré vznikli zavineným konaním niektorého z účastníkov, kde je potrebné aplikovať ustanovenie § 54 CMP. Súd tiež pri aplikácii predmetného ustanovenia môže vyhodnocovať, ktorý z účastníkov spôsobil, že konanie muselo prebehnúť (bez ohľadu na jeho skončenie).

18. V prejednávanej veci súd prvej inštancie pristúpil k preskúmaniu argumentácie navrhovateľky a odporkyne v rade 1/ vo vzťahu k rozhodovaniu o trovách konania z pohľadu prípadnej aplikácie ust. § 55 CMP, keďže odporkyňa v rade 1/ si v konaní uplatnila nárok na náhradu trov konania voči navrhovateľke, čo bolo aj dôvodom jej odvolania proti pôvodnému uzneseniu okresného súdu č. k. 17Pc/9/2020-107 zo dňa 18.03.2021, ktoré bolo z dôvodu nepreskúmateľnosti pre absenciu odôvodnenia rozhodnutia súdu o trovách konania uznesením odvolacieho súdu sp. zn. 6CoP/29/2021 zo dňa 30.06.2021 v tejto časti zrušené a vrátené súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Pri opätovnom rozhodovaní o trovách konania navrhovateľky a odporkyne v rade 1/ zohľadnil súd prvej inštancie okolnosti podania návrhu na určenie výživného, dispozitívny úkon späťvzatia návrhu zo strany navrhovateľky a jeho zdôvodnenie. Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie dospel k správnejmu záveru o spravodlivom rozhodnutí o trovách konania v podobe ich priznania odporkyni v rade 1/. S dôvodmi, pre ktoré tak okresný súd rozhodol, sa v plnom rozsahu stotožnil aj odvolací súd.

19. V posudzovanom prípade navrhovateľka pristúpila k využitiu svojho práva v rámci ňou iniciovaného konania a po vyjadrení odporcov k návrhu podaním zo dňa 04.02.2021 zobrala svoj návrh na začatie

konania späť s odôvodnením, že k tomuto dispozitívnemu úkonu pristúpila vzhľadom na postoj odporcov prezentovaný v konaní a tiež s prihliadnutím na svoj zdravotný stav a psychickú náročnosť vedeného konania. Navrhovateľka síce v späťvzati návrhu uviedla, že podaný návrh považuje stále za dôvodný, no v danom prípade sa jednalo len o jej subjektívny záver, keďže práve z dôvodu späťvzatia návrhu konajúci súd otázku o dôvodnosti/nedôvodnosti podaného návrhu v tomto konaní neposudzoval. Možno súhlasiť s tvrdením navrhovateľky, že narušenie vzťahov medzi ňou a odporkyňou v rade 1/ (resp. aj inými deťmi - odporcami 2/ a 3/) nie je samo o sebe dôvodom na zánik vyživovacej povinnosti dieťaťa/detí k rodičovi. V danom prípade však nebolo samotné narušenie vzťahu medzi účastníkmi konania jediným dôvodom pre rozhodnutie súdu o trovách konania podľa § 55 CMP.

20. Navrhovateľka vo svojom opravnom prostriedku uviedla, že pokiaľ voči odporkyňi v rade 1/ podala v minulosti viacero trestných oznámení, k takémuto postupu pristúpila z dôvodu ochrany svojho života a majetku a rázne odmietla závery súdu o tom, že z jej strany by sa jednalo o „nebezpečné aktivity“. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že o popísanej aktivite navrhovateľky voči odporkyňi v rade 1/ v trestnoprávnej rovine ako o „nebezpečnej“ sa súd prvej inštancie v odseku 9. odôvodnenia napadnutého uznesenia zmienil len v rámci parafrázovania tvrdení odporkyne v rade 1/ a nejednalo sa o hodnotiaci záver súdu.

21. Ako čiastočne dôvodnú posúdil odvolací súd odvoláciu argumentáciu navrhovateľky o tom, že súd prvej inštancie v danom prípade nemal pristúpiť k hodnotiacemu záveru o (ne)dôvodnosti podaného návrhu tým spôsobom, že navrhovateľka mala „vedomosť o veľkej pravdepodobnosti neúspechu v konaní“. Uvedená skutočnosť nebola totiž v tomto konaní žiadnym spôsobom preukázaná, keďže sa nejednalo o skutočnosť preukázanú vykonaním dokazovania.

22. V danom prípade podstata rozhodnutia súdu prvej inštancie, (s ktorou sa v plnom rozsahu stotožnil aj odvolací súd), spočíva v argumentácii o nedôvodnom „odstúpení“ navrhovateľky od svojho pôvodného zámeru požadovať od odporcov v rade 1/ až 3/ v tomto súdom konaní plnenie vyživovacej povinnosti. Dôvody späťvzatia návrhu spočívali jednak v procesnej rovine, keď navrhovateľka na podklade podaní odporcov usúdila, že v konaní nemá význam pokračovať, ako aj v rovine subjektívnych okolností týkajúcich sa navrhovateľky (vplyv konania na jej zdravotný a psychický stav), ktoré však v kontexte rozhodovania o trovách konania nemožno považovať za dôvodné. Naopak, odporkyňa v rade 1/ v rámci plnej právnej bdelosti pristúpila k logickým opatreniam zohľadňujúc jej procesné postavenie a udelila splnomocnenie advokátovi na zastupovanie v konaní. Až do času späťvzatia návrhu navrhovateľkou teda odporkyňa v rade 1/ objektívne nemohla predpokladať, že súd v tomto konaní nerozhodne v merite veci, t. j. či návrh navrhovateľky je/nie je dôvodný. V posudzovanom prípade odvolací súd vyhodnotil ako relevantnú aj argumentáciu odporkyne v rade 1/ o jej negatívnych predchádzajúcich skúsenostiach spojených s navrhovateľkou, ktorá podala voči jej osobe početné trestné oznámenia, pričom ani jedno z týchto trestných konaní neskončilo uznaním viny odporkyne, hoci v jednom prípade bola 5 mesiacov vo väzbe, či viaceré žaloby, v ktorých sporoch navrhovateľka nebola tiež úspešná. Niet divu, že po takýchto skúsenostiach si odporkyňa v rade 1/ zvolila aj v tomto konaní možnosť zastúpenia advokátom. Práve s prihliadnutím na vyššie uvedené individuálne okolnosti prípadu je preto pochopiteľné, že odporkyňa v rade 1/ mala záujem brániť svoju pozíciu aj v tomto konaní precízne, aj za pomoci právne erudovaného subjektu (právneho zástupcu). Odporkyňi v rade 1/ tak v súvislosti s využitím práva na právnu pomoc garantovaného aj Ústavou SR vznikli trovy konania spočívajúce v trovách jej právneho zastúpenia (odporkyňa v rade 1/ udelila plnomocnenstvo na zastupovanie v súdnej veci svojmu zástupcovi z radov advokátov dňa 23.11.2020). Bez podania návrhu navrhovateľky na súd v tejto veci by teda odporkyňi v rade 1/ tieto trovy nevznikli.

23. Na uvedenom závere nič nemenia ani tvrdenia navrhovateľky o jej zdravotnom a psychickom stave, keď udávané okolnosti vo vzťahu k rozhodovaniu o trovách konania nebolo možné vyhodnotiť ako také, pre ktoré by bolo nevyhnutné modifikovať správny záver o spravodlivom priznaní náhrady trov konania odporkyňi v rade 1/. Netreba tiež opomíňať fakt, že navrhovateľka bola v tomto konaní zastúpená advokátom, ktorý jej od začiatku konania poskytoval právnu pomoc.

24. Nad rámec uvedeného odvolací súd k argumentácii navrhovateľky uvádza, že rozhodnutie Centra právnej pomoci o priznaní nároku žiadateľovi (v danom prípade navrhovateľke) na poskytnutie právnej pomoci podľa zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi neprejudikuje výsledok konkrétneho sporu alebo konania. Pri tomto rozhodovaní totiž označený

administratívny orgán posudzuje bezúspešnosť uplatňovania alebo bránenia práva tak, že skúma len to, či sa zo strany žiadateľa nejedná o zrejme bezúspešné uplatňovanie práva, t. j. či jeho právo nezaniklo uplynutím času, alebo sa nepremiľalo, prípadne či sa nejedná o uplatnenie práva z právneho úkonu, pri ktorom nebola dodržaná písomná forma, alebo, či je žiadateľ schopný označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení na zistenie skutkového stavu a pod. (§ 8 citovaného zákona), rozhodne však neskúma dôvodnosť nároku tak, ako ho skúma súd na základe dokazovania vykonaného v konaní.

25. Vzhľadom na uvedené odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie vo výrokoch I. a II. o nároku na náhradu trov prvoinštančného a pôvodného odvolacieho konania ako vecne správne potvrdil.

26. Zároveň ako správny potvrdil aj výrok III. o výške trov konania, keďže vo vzťahu k nemu navrhovateľka neprodukovala žiadnu relevantnú odvolaciu argumentáciu a ktorý zároveň v plnom rozsahu zodpovedá aktuálne účinnej právnej úprave týkajúcej sa rozhodovania o trovách konania.

27. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 2 ods. 1 CMP v spojení s ust. § 396 ods. 1 a ust. § 55, § 57 a § 58 CMP z rovnakých dôvodov, teda s ohľadom na okolnosti daného prípadu, ako tomu bolo v prípade trov prvoinštančného konania, a to tak, že odporkyni v rade 1/ priznal proti navrhovateľke nárok na náhradu trov odvolacieho konania a zaviazal navrhovateľku nahraďiť odporkyne trovy odvolacieho konania v sume 234,08 eur, a to na účet jej zástupcu (§ 2 ods. 1 CMP v spojení s § 263 ods. 1 CSP).

28. Z obsahu spisu vyplývajú odporkyni v rade 1/ ako účelne vynaložené trovy odvolacieho konania nasledovné úkony právnej služby:

1/ vyjadrenie zo dňa 12.05.2022 k odvolaniu navrhovateľky (§ 10 ods. 3, § 13a ods. 2 písm. b) a ods. 5 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z.);

2/ vyjadrenie zo dňa 24.07.2022 (odvolacia duplika) [§ 10 ods. 3, § 13a ods. 2 písm. b) a ods. 5 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z.].

29. Za tieto úkony právnej služby patrí za každý z týchto úkonov odporkyni v rade 1/ odmena vo výške podľa ust. § 10 ods. 3 v spojení s ust. § 13a ods. 2 písm. b), ods. a 5 a ust. § 18 ods. 1 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. t. j. vo výške jednej polovice výpočtového základu podľa ust. § 1 ods. 3 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z., teda vo výške 105,41 eur (210,81 eur : 2 = 105,41 eur). Celkovo tak odvolací súd priznal odporkyni v rade 1/ náhradu trov odvolacieho konania titulom náhrady odmeny za právne služby jeho zástupcu v sume 210,82 eur (2 úkony právnej služby x 105,41 eur). Súčasne jej patrí podľa ust. § 16 ods. 3 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. aj náhrada výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške jednej stotiny výpočtového základu (režijný paušál) za každý úkon právnej služby vo výške 11,63 eur, teda celková náhrada za dva úkony právnej služby vo výške 23,26 eur. Odvolací súd tak priznal odporkyni v rade 1/ proti navrhovateľke nárok na náhradu trov tohto odvolacieho konania v sume 234,08 eur. V súlade s ust. § 263 ods. 1 CSP odvolací súd uložil priznané trovy zaplatiť advokátovi, ktorý zastupuje odporkyňu v rade 1/ v tomto konaní.

30. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 a 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

Dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu (§ 77 CMP).

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti / Exekučný poriadok/ a o zmene a doplnení ďalších zákonov).